

Închinarea în secolul 21: „În duh și în adevăr” și „Plăcută lui Dumnezeu” (21)

Sunt suficiente motivele bune?

SoundWords

© SoundWords, Online începând de la: 13.07.2021, Actualizat: 13.07.2021

© SoundWords 2000–2020. Toate drepturile rezervate.

Toate articolele sunt prevăzute pentru folosirea exclusiv personală. Ele pot fi distribuite și fără cererea permisului de distribuție. Sunt interzise orice forme de multiplicare în scopuri comerciale. Publicarea pe alte pagini de internet este permisă numai cu acceptul redacției noastre.

Dorim acum să abordăm argumentul că în cadrul închinării sunt importante în principal motivele bune și că Dumnezeu ar fi mulțumit oarecum de orice închinare, dacă ea este făcută din toată inima.

Cât de grav este să te apropii de Dumnezeu într-un mod care nu este vrednic de El ne arată exemple din Vechiul Testament, dar și prin cuvintele serioase din 1. Corinteni 11.27,28:

1. Corinteni 11.27,28: Astfel că oricine mănâncă pâinea sau bea paharul Domnului *în chip nevrednic* va fi vinovat față de trupul și sângele Domnului. Fiecare să se cerceteze pe sine însuși.

Noi nu avem voie să ne prezentăm înaintea lui Dumnezeu într-un mod nedemn. Desigur, nu vrem să spunem că închinarea nu depinde și de motive bune și că Dumnezeu nu are foarte multă răbdare cu necunoașterea. Oricum s-ar lua: este numai har faptul că marele Dumnezeu acceptă închinarea din partea unor oameni, în care carnea este încă prezentă. Dar și apostolul Petru scrie despre faptul că există jertfe de laudă care îi plac lui Dumnezeu:

1. Petru 2.5: și voi înșivă, ca niște pietre vii, sunteți zidiți o casă spirituală, o preoție sfântă, ca să aduceți jertfe spirituale *bine primite lui Dumnezeu* prin Isus Hristos.

Așadar, nu este vorba în primul rând de motive bune, ci de ceea ce este *plăcut lui Dumnezeu*, iar aici numai Cuvântul lui Dumnezeu Însuși ne poate ajuta. Iar dorința de a-l aduce lui Dumnezeu ceea ce este plăcut Lui ar trebui să fie motivul nostru principal.

Poate că unii creștini nu sunt foarte familiarizați cu folosirea imaginilor din Vechiul Testament, dar aceste imagini ne ajută să cunoaștem voia lui Dumnezeu și ne vor arăta că nu este suficient să avem doar motive întemeiate. Apostolul Pavel a folosit, de asemenea, aceste imagini din Vechiul Testament pentru a le clarifica credincioșilor din Corint mentalitatea lor carnală și spune în acest context:

- **1. Corinteni 10.11:** Toate acestea li se întâmplau [poporului Israel] ca pilde și au fost scrise pentru *avertizarea noastră*, peste care a ajuns sfârșitul veacurilor.

Și în epistola către Romani Pavel spune:

- **Romani 15.4:** Deoarece toate câte au fost scrise mai înainte au fost scrise *spre învățătura noastră*, pentru ca, prin răbdarea și prin încurajarea Scripturilor, să avem speranță.

Vrem să fim foarte atenți în aplicarea exemplelor din Vechiul Testament și să încercăm să înțelegem învățăturile cu adevărat evidente pentru noi. Cu toate acestea, ele vor arăta un lucru foarte clar, și anume că motivele bune nu sunt suficiente dacă vrem să ne apropiem de Dumnezeu cu închinare.

Cain și Abel – Geneza 4

Deja de pe primele pagini ale Bibliei devine clar în ce fel Dumnezeu dorește închinare:

Geneza 4.3-5: Și a fost așa: după un timp Cain a adus un dar Domnului din roadele ogorului. Și Abel a adus și el din cele întâi-născute ale oilor lui și din grăsimea lor. Și Domnul a privit la Abel și la darul său. Iar la Cain și la darul său n-a privit. Și Cain s-a mâniat foarte tare și fața i s-a posomorât.

Închinarea are întotdeauna a face cu o jertfă. Este evident că Abel știa aceasta, căci epistola către Evrei spune:

Evrei 11.4: Prin credință, Abel l-a adus lui Dumnezeu o jertfă mai bună.

Cain a vrut să aducă ceva din pământ, din ceea ce el însuși a muncit. Aceasta a fost totuși foarte respectabil. Cain a avut cu siguranță cele mai bune motive, nu-i așa? Dar Dumnezeu nu i-a primit jertfa. Cain trebuie să fi uitat că Dumnezeu blestemase pământul. Dacă vrem să „aducem” ceva lui Dumnezeu, trebuie să fie făcut în felul lui Dumnezeu, nu după ideile noastre.

Abel a tăiat un animal de jertfă, care arată spre jertfa lui Isus Hristos, numai pe baza căreia ne putem apropia de Dumnezeu. Cain, pe de altă parte, a avut îndrăzneala să vină la Dumnezeu așa cum a vrut el. El ignoră adevărul important că omul poate veni la Dumnezeu numai prin jertfa Altuia și prin aceasta neagă complet căderea în păcat. Dumnezeu Însuși trebuie să pregătească calea spre Sine Însuși. Omul nu poate veni la Dumnezeu pe calea proprie, pe care și-a ales-o singur. Nu există nimic în noi înșine pentru Dumnezeu. Noi putem veni la Dumnezeu numai cu întreaga valoare a Persoanei și a lucrării Altuia, așa cum Abel a venit la Dumnezeu pe baza unei jertfe. Această Persoană trebuie să fie pusă la dispoziție de Dumnezeu Însuși. Dumnezeu primește numai Persoana și lucrarea lui Hristos (compară cu Efeseni 5.2). Nu avem nevoie de mai mult. Mai mult nu ne este permis. Dumnezeu nu vrea mai mult.

Altarul din pământ – Exodul 20.25,26

Serviciul jertfelor din Vechiul Testament este o imagine pentru închinarea din Noul Testament. Nu numai apostolul Pavel face o legătură cu altarul Vechiului Testament (Maleahi 1.7,12; Ezechiel 41.22) când vorbește despre *Masa Domnului* (1. Corinteni 10.14-22), dar și apostolul Petru și scriitorul epistolei către Evrei ne pun pe inimă această legătură (1. Petru 2.5; Evrei 10.19; 13.15).

Am văzut deja mai sus că, potrivit Noului Testament, noi suntem preoți care trebuie să aducem mereu o jertfă de laudă lui Dumnezeu. Jertfele erau aduse lui Dumnezeu pe altar și Dumnezeu avea plăcere de ele. În legătură cu această închinare adusă lui Dumnezeu din Vechiul Testament sunt date două interdicții: în primul rând, altarul *nu trebuia să fie făcut din pietre cioplite* și, în al doilea rând, *nu trebuiau să existe trepte care să ducă la el*:

Exodul 20.25,26: Dacă Îmi vei face un altar de piatră, *să nu-l zidești din pietre cioplite*; pentru că, dacă-ți vei pune fierul ascuțit pe el, îl vei profana. *Șisă nu te sui pe trepte la*

altarul Meu, ca să nu îți se descopere goliciunea pe el.

Acestea erau cu siguranță niște precepte ciudate, dar dacă ne amintim că „toate acestea li se întâmplau ca pilde și au fost scrise pentru avertizarea noastră” (1. Corinteni 10.11), atunci ele ne dau și un avertisment serios. Fiecare dintre aceste două interdicții are o învățătură serioasă pentru noi și ne arată încă o dată că motivele bune nu sunt suficiente:

- Noi credem că putem aduce închinare lui Dumnezeu cu „arta” noastră. Atunci era sculptura în piatră, iar astăzi ar putea fi spectacole muzicale extraordinare, scenete ingenios puse în scenă, un recital de poezie sau predici scurte și bine realizate. În ochii noștri, unele lucruri sunt considerate deosebit de frumoase, dar în ochii lui Dumnezeu închinarea este „profanată” prin ele (Exodul 20.25).¹
- Dacă noi credem că prin diverse metode - cântece ritmice, repetiții, dansuri - ne putem „trepta” tot mai mult scoate din rutina zilnică spre adorare, atunci acest lucru nu face decât să ne „descopere goliciunea” (Exodul 20.26). Nedemnitățile noastre și lipsa noastră de smerenie devin deosebit de evidente în imitația divină, tocmai acolo unde am depus cea mai multă activitate și cu care am realizat cel mai mare spectacol.

Lucrarea de tămâie este pentru Dumnezeu – Exodul 30.37,38

Exodul 30.37,38: Și tămâia pe care o vei face – să nu faceți după amestecul ei pentru voi înșivă – îți va fi sfântă pentru Domnul. *Oricine va face tămâie asemenea ei, ca s-o miroasă, va fi nimicit din poporul său.*

Tămâia este o imagine a închinării. Ea ar trebui să fie doar pentru Dumnezeu. Adorarea nu este un scop în sine și nu este pentru a ne distra sau pentru a contribui la o „dispoziție” mai bună. Israelitul ar fi putut avea motive bune, dacă făcea „tămâie asemenea ei, ca s-o miroasă”. Scopul închinării nu este ca noi să fim încurajați și echipați prin ea, și nici că ne va face să ne simțim foarte bine. Cu siguranță, nu va exista niciodată o lipsă de încurajare în închinarea autentică, pentru că admirarea Domnului nostru ne umple inimile de o bucurie profundă (așa cum am descris deja mai sus); totuși, acesta nu trebuie să fie niciodată scopul atunci când aducem închinare.

Vițelul de aur – Exodul 32

Faptul că închinarea, jertfa de laudă, poate fi oferită într-un mod greșit ne este arătat și de exemplele din a doua, a treia și a patra carte a lui Moise. În Exodul 32, izraeliții aveau, în opinia lor, un motiv întemeiat să danseze și să jertfească în jurul vițelului de aur, deoarece Moise nu se întorsese.

Exodul 32.5,6: ... și Aaron a anunțat și a zis: „Mâine este o sărbătoare pentru Domnul!” Și ... au jertfit arderi-de-tot și au adus jertfe de pace; și poporul s-a așezat să mănânce și să bea și s-au ridicat să joace.

Aaron a numit-o „sărbătoare pentru Domnul”. Dar Dumnezeu nu a putut accepta această jertfă, această închinare. Judecata Sa a fost teribilă: „Am văzut pe acest popor și, iată, este un popor cu grumazul înțepenit. Și acum lasă-Mă ca mânia Mea să se aprindă împotriva lor și să-i nimicesc” (Exodul 32.9,10). Nu s-ar fi putut spune și aici: Dar cu siguranță Dumnezeu a văzut motivele bune ale lui Aaron; deci cu siguranță va accepta această jertfă, nu-i așa? Nu, Dumnezeu nu este obligat să accepte jertfele noastre. Noi trebuie să cunoaștem criteriile Sale pentru o închinare evlavioasă (compară cu Ioan 4.23,24).

Nu întâmplător Pavel le scrie credincioșilor din Corint tocmai în legătură cu comentariile sale despre Exodul 32:

1. Corinteni 10.6,11: Și aceste lucruri li s-au întâmplat ca exemple pentru noi, ca să nu poftim după lucruri rele ... Aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne fie exemple și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste care a venit sfârșitul veacurilor.

Să luăm bine seama: există și o formă de închinare, pe care Dumnezeu nu o acceptă, chiar dacă noi suntem bine intenționați în această privință.

Foc străin – Leviticul 10

Leviticul 10.1,2: Și fiii lui Aaron, Nadab și Abihu și-au luat fiecare cădelnița și au pus foc în ea și au pus tămâie deasupra și au adus înaintea Domnului foc străin, ceea ce nu le poruncise El. Și a ieșit foc dinaintea Domnului și i-a mistuit și au murit înaintea Domnului.

Nu numai că Nadab și Abihu nu folosiseră focul de pe altar prescris de Dumnezeu, ci ei au adus *foc străin*. Despre motivul pe care Nadab și Abihu l-au avut, putem doar specula. În orice caz, ei nu au respectat exact ceea ce voia Dumnezeu să aibă. Ca urmare, ei au murit imediat, pentru că își aprinseseră închinarea cu altceva decât cu ceea ce a prescris Dumnezeu. Nu putea fi altceva, decât numai focul de pe altarul de bronz. Când se mergea în Locul Preasfânt, trebuia să se treacă pe lângă acest altar. De ce? Fără moartea jertfei de pe acest altar de bronz, nu putea exista nicio apropiere de Dumnezeu. Iar focul necesar pentru a aprinde mireasma tămâiei trebuia să fie luat de pe acest altar (Leviticul 16.12,13).

Acest altar amintește de judecata asupra a *tot* ceea ce sunt în mine însumi și de mărturisirea că Dumnezeu și-a găsit satisfacția și mulțumirea veșnică în Persoana și lucrarea Domnului Isus Hristos. În consecință, orice altceva în afară de acestea două inspiră închinare este „foc străin”. Nici măcar talentele naturale, darurile, abilitățile, înțelegerea sau educația nu vor fi de vreun folos aici, pentru că ele descind numai din primul om; și nimic din ceea ce este numai din primul om nu poate veni înaintea lui Dumnezeu decât numai pentru judecată. Acest lucru este cu atât mai adevărat în ceea ce privește efectele amețitoare ale muzicii rock și pop „creștine” împrumutate din lume.

De altfel, imediat după judecarea celor doi fii ai lui Aaron Dumnezeu îi dă lui Aaron o nouă poruncă, pentru ca nimeni să nu mai moară când intră în Locul Preasfânt:

Leviticul 10.9-11: Să nu bei vin și băutură tare, tu și fiii tăi cu tine, când veți intra în

cortul întâlnirii, ca să nu muriți: va fi o rânduială pentru totdeauna în generațiile voastre, ca să puteți deosebi între ce este sfânt și între ce este necurat și ce este curat și ca să-i învățați pe fiii lui Israel toate rânduielile pe care Domnul le-a spus lor prin Moise.

Se pare deci că fiii lui s-au îmbătat, când au vrut să se apropie de Dumnezeu. Nu este aceasta exact ceea ce produce muzica în cadrul Praise-&-Worship-Events?

Din ce izvor este aprinsă închinarea ta și a mea?

Ceata lui Core – Numeri 16

În Numeri 16, trupa lui Core se ridică împotriva lui Moise. Pentru a clarifica problema, se organizează o ardere de tămâie în cădelniță, iar acela a cărui tămâie este acceptată de Dumnezeu este de partea lui Dumnezeu. Aici, trupa lui Core a adus înaintea lui Dumnezeu o tămâie pe care El nu a putut să o accepte. Rezultatul acestei tămâieri, care nu a fost pe placul lui Dumnezeu, a fost că Core a fost înghițit de viu de pământ împreună cu toți adeptii săi. Tămâia de aici fusese adusă cu o stare rebelă a inimii. Dacă noi credem că ne putem apropia de Dumnezeu cu o inimă care nu s-a pocăit și mândră și chiar să-l aducem închinare, Dumnezeu ne va judeca pentru asta.

Care noi – 1. Cronici 13

În prima carte a Cronicilor citim o istorie dramatică în legătură cu chivotul legământului, pe care David voia să-l aducă la Ierusalim. Cu siguranță el a avut motivele cele mai bune pentru aceasta:

1. Cronici 13.1,7-10: Și David s-a sfătuit cu căpeteniile peste mii și peste sute, cu fiecare conducător. ... Și au purtat chivotul lui Dumnezeu pe un car nou din casa lui Abinadab. Și Uza și Ahio conduceau carul. Și David și tot Israelul cântau înaintea Domnului cu toată puterea lor, cu cântări și cu harfe și cu lire, cu tamburine și cu chimvale și cu trâmbițe. Și când au ajuns la aria lui Chidon, Uza a întins mâna ca să apuce chivotul, pentru că boii se poticniseră. Și mânia Domnului s-a aprins împotriva lui Uza și l-a lovit, pentru că își întinsese mâna spre chivot; și a murit acolo înaintea lui Dumnezeu.

David a făcut aici în mod evident mai multe greșeli: s-a consultat cu „căpeteniile peste mii” de oameni în loc de Dumnezeu și ar fi trebuit să cunoască mai bine Cuvântul lui Dumnezeu. Acestea sunt două greșeli pe care le putem face cu toții foarte ușor. Ne gândim să introducem ceva nou în biserică și vorbim cu tot felul de oameni din biserică, dar nu aducem problema în fața lui Dumnezeu. Dacă suntem pe cale să schimbăm forma și conținutul închinării, atunci trebuie să ne consultăm mai întâi cu Dumnezeu. Atunci trebuie să cercetăm Cuvântul lui Dumnezeu și să aflăm ce are de spus Dumnezeu despre închinare.

Dar David cunoștea prea puțin Cuvântul lui Dumnezeu sau pur și simplu nu a ținut cont de poruncă. Poate că s-a gândit că, în mod sigur, Dumnezeu nu va avea nimic împotriva unei îmbunătățirii și simplificării. Dar David s-a înșelat. În Exodul 25.14, Dumnezeu a spus foarte

clar:

- **Exodul 25.14:** Și să introduci drugii în verigile de pe laturile chivotului, *ca să poată fi purtat chivotul cu ei.*

Se pare că David a uitat și ce se spune în Numeri 4.15:

- **Numeri 4.15:** Și, după ce Aaron și fiii lui vor fi terminat de acoperit sfântul locaș și toate uneltele sfântului locaș, când va fi să plece tabăra, după aceea să vină fiii lui Chehat să-l poarte, *dar să nu se atingă de lucrurile sfinte, ca să nu moară* [compară cu Leviticul 10.8; 31.9].

Uza a trebuit să moară pentru că a atins chivotul Domnului și pentru că David avea propriile idei despre felul cum ar putea transporta chivotul Domnului. Chiar dacă în istorie a fost mai întâi vorba despre transportul chivotului, totuși chivotul legământului a fost întotdeauna o imagine a prezenței lui Dumnezeu în Israel.

David avusese intenții bune, era extrem de sincer, de asemenea, cântau chiar împreună cântece frumoase și făcuseră o muzică grozavă în timpul ceremoniei. Da, citim chiar că ei își foloseau toată puterea, toată priceperea atunci când făceau muzică. Dar, în cele din urmă, nu a fost de nici un folos. Pentru că Dumnezeu vrea mai întâi de toate ascultarea de poruncile Sale. Nu știm exact ce l-a determinat pe David să efectueze transportul în modul descris. Poate că s-a gândit:

- „Cu un car e mult mai ușor. Dumnezeu ne-a dat o minte și trebuie să o folosim.”
- „Să transporti chivotul în felul acesta este un progres bun.”
- „Nu contează dacă chivotul este transportat cu un car sau este purtat. Dumnezeu nu Se interesează de astfel de lucruri secundare, importante sunt lucrurile mari.”
- „Oricum, nu contează cum, contează inima sinceră și motivația.”
- „Pe Dumnezeu nu-L interesează atât de mult lucrurile exterioare.”
- „Pe Dumnezeu nu-L interesează metoda.”
- „La urma urmei, asta au făcut-o și alții (în acest caz concret, filistenii) cu succes.”
- Etc.

Cu siguranță ne-am dat seama cât de apropiate sunt uneori aceste afirmații de propria noastră gândire. Chiar și astăzi, există multe care noi, care arată foarte bine și se simt foarte bine; unele dintre ele par mai atrăgătoare și sună cumva rezonabil. Dar să nu ne lăsăm înșelați: O singură abatere greșită duce la un lanț de dezastre. Dacă David ar fi ascultat de cuvântul lui Dumnezeu, nu ar fi fost nevoie ca Uza să atingă chivotul lui Dumnezeu și nu ar fi murit aici. Și această istorisire a fost scrisă pentru învățătura noastră (compară cu Romani 15.4).

Motivațiile bune ale lui David nu l-au scutit de responsabilitatea că ar fi trebuit să știe mai bine. Dumnezeu Îi dăduse Cuvântul Său, iar împăratului i s-a poruncit să studieze și să cunoască acest Cuvânt (Deuteronomul 17.18-20).

Ozia în Templu – 2. Cronici 26

Am văzut că nu este suficient dacă numai motivațiile bune ne trimit pe ogor. Cu toate acestea, motivațiile corecte sunt, desigur, importante. Când Ozia s-a dus în Templu să ardă tămâie, citim despre el că inima lui s-a înălțat:

2. Cronici 26.16-19: Dar, după ce s-a întărit, i s-a înălțat inima până la cădere și a păcătuit împotriva Domnului Dumnezeuului său, pentru că a mers în Templul Domnului ca să ardă tămâie pe altarul tămâiei. Și Azaria, preotul, a intrat după el, și cu el optzeci de bărbați viteji, preoți ai Domnului. Și s-au împotrivit împăratului Ozia și i-au zis: „Nu este pentru tine, Ozia, să arzi tămâie înaintea Domnului, ci pentru preoți, fiii lui Aaron, care sunt consacrați să ardă tămâie. Ieși din locașul sfânt, pentru că ai păcătuit; și nu va fi spre onoarea ta din partea Domnului Dumnezeu”. Și Ozia s-a mâniat. Și în mâna lui era tămâietoarea, ca să ardă tămâie. Și, pe când se mânia pe preoți, a izbucnit lepra pe fruntea lui, înaintea ochilor preoților, în casa Domnului, lângă altarul tămâiei.

În acest model de avertizare nu este vorba de motivație bună, pe care ar fi putut-o avea Ozia. De fapt, a existat o lipsă evidentă de motive bune aici. În această istorisire este vorba despre atitudinea în care trebuie să ne apropiem de Dumnezeu. Dacă venim la Dumnezeu într-o atitudine de mândrie și încredere în noi înșine, atunci ne vom confrunta cu acțiunea judiciară a lui Dumnezeu. Ozia a fost chiar avertizat. Cu toate acestea, el credea că Dumnezeu va accepta tămâia lui. Poate că s-a gândit: „Până la urmă, eu sunt împăratul.” - Să ne ferim să venim în prezența lui Dumnezeu după bunul nostru plac; să nu banalizăm atenționările. Așadar, depinde atât de atitudinea noastră interioară, cât și de ascultarea față de Cuvântul lui Dumnezeu. Așa se spune în Noul Testament:

- **Ioan 4.24:** Dumnezeu este Duh și cei care L se închină *trebuie* să L se închine în duh și în adevăr.

Închinarea nu este o chestiune de gust bun, ci este supusă criteriilor pe care le prescrie Dumnezeu în suveranitatea Lui!

Zgomotul cântărilor tale – Amos 5.21,22

Dacă închinarea noastră nu provine dintr-o viață sfințită pentru Hristos, atunci închinarea noastră nu valorează nimic, atunci Dumnezeu trebuie să ne spună și nouă:

Amos 5.12,21-23: Știu că fărădelegile voastre sunt multe și păcatele voastre mari ... Urăsc, disprețuiesc sărbătorile voastre și nu voi mirosi un miros plăcut la adunările voastre de sărbătoare! Pentru că, dacă-Mi veți aduce arderi-de-tot și darurile voastre de mâncare, nu le voi primi; și nu voi privi la jertfele voastre de pace din vitele cele îngrășate ale voastre. Depărtează de la Mine zgomotul cântărilor tale; și nu voi asculta muzica lirelor tale;

Israeliiți încă aduceau jertfe lor, dar viața lor era caracterizată de imoralitate, lăcomie, idolatrie și o viață confortabilă și luxoasă (compară cu Amos 6.4-6). Când ne apropiem de Dumnezeu

În închinare într-o astfel de stare, vom auzi aceleași cuvinte din gura lui Dumnezeu: „Depărtează de la Mine zgomotul cântărilor tale; și nu voi asculta muzica lirelor tale” - indiferent dacă cineva avea sau nu un sentiment înălțător în timpul Worship. În acest pasaj biblic devine din nou o dată mai mult clar că Dumnezeu nu este obligat să accepte închinarea noastră. Ea trebuie să fie într-o manieră plăcută pentru El. Cu toate acestea, acest pasaj biblic arată clar că și atitudinea inimii contează și că, prin urmare, motivele sunt foarte valoroase pentru Dumnezeu.

Concluzie

Am văzut acum câteva exemple care ar trebui să ne avertizeze să nu credem cu ușurință că Dumnezeu trebuie să accepte închinarea noastră doar pentru că avem motive bune. Pe de altă parte, am văzut că motivele rele pot apărea la fel și vor fi judecate de Dumnezeu. Toate exemplele de mai sus ne pot ajuta să cunoaștem adevărata valoare și, de asemenea, adevărata formă de închinare. Închinarea are loc înainte de toate în simplitate și în simplitatea inimii.

Tradus de la: [Buchvorstellung: Anbetung im 21. Jahrhundert](#)

Traducere: Ion Simionescu

Adnotare

[1] Interesant este că, în principiu, Dumnezeu a folosit opera de artă chiar și în cadrul cortului întâlnirii, dar când a venit vorba de altar (serviciul jertfelor!), ea era interzisă deja în Vechiul Testament. Chiar și astăzi, arta nu este fundamental „rea”, atâta timp cât reflectă ceva din geniul creator al lui Dumnezeu. Dar în închinarea adusă lui Dumnezeu arta omului nu-și are locul.